

MILJØTILLADELSE

**Husdyrbruget
Nørholmsvej 501
9240 Nibe**

Dato for tilladelsen:	30. september 2021
Husdyrbruget:	Nørholmsvej 501
CHR-nr.	31491
CVR-nr:	13602298
Matr. nr., ejerlav	20a – Nørholm By, Nørholm m.fl.
Husdyrbrugets adresse:	Nørholmsvej 501, 9240 Nibe
Ejer og ansøger:	Erik Bent Sørensen Nørholmsvej 501, 9240 Nibe
Konsulent:	Carsten Aarup, AgriNord
Tilsynsmyndighed:	Aalborg Kommune Miljø- og Energiforvaltningen LandMiljø Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby
Sagsbehandler på tilladelsen	Nils Nørgaard/Irene Larsen
Sagsnummer/:	2021-029460
Skemanr. husdyrgodkendelse.dk	226887

Læsevejledning

Miljøtilladelsen indeholder en vurdering af miljøpåvirkningerne, samt diverse relevante bilag og kort. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. natur og landskab.

Miljøtilladelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Tilladelsen med tilhørende vilkår er givet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af miljøkonsekvensrapporten, det digitale ansøgningsskema samt yderligere supplerende materiale.

I tilladelsen er følgende definitioner anvendt:

Husdyrbrug: Anlæg, som anvendes til produktion af husdyr såsom stalde, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og andre driftsbygninger m.v., som ligger på samme ejendom.

Produktionsareal: Det areal i bygningerne, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, Det omfatter ikke arealer, som dyrene kun har kortvarig adgang til såsom fx malkestalde og udleveringsrum. Ikke fast placerede husdyranlæg, som f.eks. mobile stalde og flytbare læskure samt indhegninger opfattes ikke som produktionsareal.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Meddelelse om miljøtilladelse.....	4
1.1	<i>Afgørelse.....</i>	4
1.2	<i>Meddelelsespligt.....</i>	4
1.3	<i>Gyldighed og retsbeskyttelse.....</i>	4
1.4	<i>Offentlighed.....</i>	5
1.5	<i>Offentliggørelse.....</i>	5
1.6	<i>Klagevejledning.....</i>	5
1.7	<i>Andre tilladelser, godkendelser og dispensationer.....</i>	6
2	Beskrivelse af projektet og vilkårsliste	8
2.1	<i>Beskrivelse af projektet.....</i>	8
2.2	<i>Begrundelse for de stillede vilkår.....</i>	8
2.3	<i>Vilkårsliste</i>	10
3	Bæredygtighed.....	14
4	Bilagsliste.....	15

1 Meddelelse om miljøtilladelse

1.1 Afgørelse

Aalborg Kommune meddeler miljøtilladelse til udvidelse af husdyrbruget på Nørholmsvej 501, 9240 Nibe.

Ansøgningen er behandlet i henhold til Husdyrbrugloven § 16 b, stk. 1 og på grundlag oplysningerne i den indsendte projektbeskrivelse samt skema nr. 226887, version 2, som beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk den 3. august 2021.

Det er kommunens vurdering, at oplysningerne og vurderingerne i projektbeskrivelsen lever op til kravene i husdyrbrugloven.

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at følges miljøtilladelsens vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, vil det ansøgte ikke medføre væsentlige direkte eller indirekte virkninger på miljøet. Herunder navnlig:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Det er desuden kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og ej heller vil have negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV¹, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor.

Aalborg Kommune har udarbejdet miljøtilladelsen med hensyntagen til den gældende kommuneplan.

Aalborg Kommune vurderer, at byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

1.2 Meddelelsespligt

Enhver godkendelsespligtig ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen skal anmeldes til og være godkendt af Aalborg Kommune inden gennemførelsen.

Det er Aalborg Kommune, der vurderer, om fremtidige ændringer på husdyrbruget skal udløse krav om tillæg til miljøtilladelsen.

1.3 Gyldighed og retsbeskyttelse

Udnyttelse

¹Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Hvornår gælder vilkårene?

Tilladelsen betragtes som påbegyndt udnyttet, når afgørelsen er meddelt i sidste instans.

Vilkårene i tilladelsen gælder straks herefter.

Kontinuitet

Hvis tilladelsen har været udnyttet ifølge ovenstående, men herefter ikke har været driftsmæssigt udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Udnyttelse anses for at foreligge, når mindst 25 pct. af produktionsarealet har været driftsmæssigt udnyttet. Ved driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende areal produceres mindst 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Retsbeskyttelse

Miljøtilladelsen giver retsbeskyttelse i 8 år fra offentliggørelse. Det vil sige, at der er 8 års retsbeskyttelse for nye krav fra tilsynsmyndigheden i denne periode.

Miljøtilladelsen er fortsat gældende efter retsbeskyttelsesperiodens udløb. Men når der er forløbet mere end 8 år efter, der første gang er meddelt tilladelse, kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene heri ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift.²

1.4 Offentlighed

Udkastet til miljøtilladelsen har været i 14 dages høring hos ansøger, konsulent og naboer fra den 18. august til den 2. september 2021.

Der er ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

1.5 Offentliggørelse

Tilladelsen vil blive offentliggjort på <https://dma.mst.dk/> (DMA: Digital MiljøAdministration) den 30. september 2021.

1.6 Klagevejledning

Miljøtilladelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger og enhver, der har individuel væsentlig interesse i sagens udfald, en række foreninger samt organisationer jf. husdyrbruglovens §§ 84 - 87.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er offentliggjort. Klagefristen udløber den 29. oktober 2021.

Eventuel klage skal indgives via Klageportalen på www.nmkn.dk, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk ligesom du plejer, med Nem-ID eller NEMID medarbejder. Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

² Jævnfør § 41 i husdyrbrugloven.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Gebyret er i 2016-niveau på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelsen af tilladelsen sker dog på ansøgerens eget ansvar (for egen regning og risiko) og indebærer ingen begrænsninger i klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve tilladelsen.

Ansøger vil efter klagefristens udløb blive underrettet om, hvorvidt der er modtaget klage over denne afgørelse.

Eventuelt søgsmål (domstolsprøvelse) skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. husdyrbruglovens § 90.

1.7 Andre tilladelser, godkendelser og dispensationer

Dispensation fra lugtgeneafstand

Det er i ansøgningen beregnet, at lugtgenekriteriet ikke kan overholdes til nærmeste nabo uden landbrugspligt Nørholmsvej 505. Lugtgeneafstanden overskrides med 1 m.

Der søges dispensation fra lugtgeneafstand i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 33. Den såkaldte "50 %- regel", som giver kommunen mulighed for at meddele dispensation.

Følgende betingelse skal være opfyldt:

- 1) *Den vægtede gennemsnitsafstand til områder og beboelsesbygninger, er mere end 50 % af geneafstanden for alle kombinationer af staldafsnit på husdyrbruget.*
- 2) *Lugtemissionen i det enkelte staldafsnit forøges ikke, medmindre*
 - a) *lugtemissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i staldafsnit, som ligger nærmere de områder og beboelsesbygninger eller*
 - b) *afstanden fra det staldafsnit, hvor lugtemissionen forøges, til de områder og beboelsesbygninger, der er nævnt i § 31, er mindst 200 pct. af den ukorrigerede geneafstand, jf. § 32, jf. bilag 3, pkt. B, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget.*

Aalborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles dispensation med følgende begrundelse:

- De forudsatte betingelser om afstande i flg. husdyrbruglovens § 33, er opfyldt jf. beregningerne i det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk
- Lugtgenekriteriet er overskredet med 1 m. Det vurderes, at så lille en overskridelse ikke kan erkendes i praksis.

Dispensation fra afstandskrav til skel

Kalvehytterne ønskes placeret i 23 m afstand fra naboskel, hvorfor der søges dispensation fra kravet om minimum 30 meters afstand til skel for nybyggeri jf. husdyrbruglovens § 8.

Aalborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles dispensation fra afstandskrav til skel med følgende begrundelse:

- Der er dyrket mark på den anden side af skellet, hvorfor de ikke har nogen miljømæssig påvirkning ud over matrikelgrænsen.
- Der findes ikke en alternativ placering på ejendommen, som er praktisk i forhold til pasning af dyrene.
- Der er tale om en mindre overskridelse og små hytter.

Aalborg Kommune gør opmærksom på, at en miljøtilladelse efter reglerne i Husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning som f.eks. byggegodkendelse, afledning af tagvand eller lignende.

Husdyrbrugloven indeholder regler om samtidighed i afgørelserne. Dette betyder, at kommunen skal koordinere sagsbehandlingen, så andre afgørelser såsom byggegodkendelse skal træffes samtidig med miljøtilladelsen.

Der skal søges om en separat byggetilladelse til opstilling af kalvehytterne hos Aalborg Kommune.

I forbindelse med denne tilladelse er såvel eksisterende som planlagte produktionsarealer indgået i beregninger og vurderinger. Vi gør opmærksom på, at vi ikke har vurderet, hvorvidt den præcise placering af produktionsarealerne lever op til de brandtekniske krav.

Hvis du vil ændre indretningen af de eksisterende bygninger i forhold til den oprindelige brandtekniske godkendelse, kan du henvende dig ved By- & Landskabsforvaltningen, team byggeri på byggeri@aalborg.dk. Hvis du er i tvivl om omfanget af en eventuel ansøgning, da kan du forinden booke en forhåndsdialog via <https://www.aalborg.dk/bolig-og-flytning/byggeri/book-en-forhaandsdialog>.

For nye bygninger skal brandteknisk redegørelse indsendes sammen med byggeansøgningen.

Nørresundby den 30. september 2021

Nils Nørgaard

Miljøsagsbehandler

2 Beskrivelse af projektet og vilkårsliste

2.1 Beskrivelse af projektet

Tilladelsen omfatter det samlede husdyrbrug, som består af kvæg med et samlet produktionsareal på 1.590 m². Husdyrbruget ejes af Erik Bent Sørensen.

I forbindelse med tilladelsen udvides produktionsarealet til 1.646 m² ved opstilling af nye kalvehytter.

Tilladelsen gælder kun for det ansøgte og med de vilkår som fremgår af tilladelsen. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aalborg Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse.

2.2 Begrundelse for de stillede vilkår

Dette brug er som hovedregel reguleret efter den generelle lovgivning for drift af landbrugs-ejendomme.

I denne tilladelse stilles yderligere vilkår om anlæggets beliggenhed, indretning og anvendelse, som sikrer, at de beregninger og vurderinger, der ligger til grund for tilladelsen overholdes.

Der er stillet vilkår om dokumentation for at dyr fra Stald 1 - produktionsareal 273 m² er på græs i minimum 5 måneder i sommerhalvåret. Græsningsvilkåret er en forudsætning for at lugtgenafstande til naboer overholdes.

Vilkårene om bortskaffelse af affald sikrer, at der altid er fokus på sortering og genanvendelse af affald, og at de miljømæssige krav til affaldshåndtering er opfyldt.

Vilkårene vedr. opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer sikrer, at oplag og håndtering af affald, råvarer og hjælpestoffer ikke vil påvirke miljøet.

Husdyrbrugets Beredskabsplan beskriver, hvilke forholdsregler der skal tages, hvis der, trods foranstaltningerne, alligevel sker et uheld med risiko for forurening af jord, grund- eller overfladevand. Derved sikres, at det man er bekendt med hvad der skal foretages for at stoppe og begrænse følgevirkningerne af et uheld.

Der stilles vilkår, som sikrer, at staldhygiejne ikke giver anledning til, at lugten fra husdyrbruget er anderledes/værre, end hvad der normalt forekommer fra denne type husdyrbrug.

De stilles vilkår som sikrer, at der ikke opstår problemer i forhold til fluer og rotter på husdyrbruget.

Kalvebokse giver ofte en stor produktion af fluer, hvis gødningen ligger mere end en uge. Bekæmpelse af fluer i kalvehytter skal derfor ske efter "Retningslinjer for fluebekæmpelse på og

omkring gårde med husdyr” udarbejdet af Aarhus Universitets Institut for Agroøkologi.
<https://husdyrvejledning.mst.dk/media/206819/retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf>

Der stilles vilkår om, at møg fra kalvehytterne placeres i god afstand fra omkringboende naboer, og at det neddækkes straks efter udmugning.

Hvis der opstår støj fra husdyrbruget, som vurderes til at overskride Miljøstyrelsens krav for maksimal støjpåvirkning, er der stillet vilkår, så det er muligt at stille krav om dokumentation for, at støjkravene overholdes.

2.3 Vilårsliste

Som forudsætning for tilladelse stilles følgende vilkår for driften:

Generelle forhold

1. Tilladelsen omfatter husdyrbruget på adresse Nørholmsvej 501, 9240 Nibe.
2. Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøtilladelse på husdyrbruget. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.

Anlæggets beliggenhed, indretning og anvendelse mm.

5. Stalde og staldafsnit skal indrettes og anvendes som anført i skemaet nedenfor. Stalde og produktionsarealer skal anvendes, som det fremgår af projektbeskrivelsen, bilag 1. Kalvehytterne skal placeres som det fremgår af situationsplanen bilag 1 (projektbeskrivelse) side 5.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1 - sengestald	999	Blandet ventilation	3 m	(#414486) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	246
				(#414035) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	5	273
Stald 2 - dybstrøelse	634	Naturlig ventilation	3 m	(#414037) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	592
Stald 3 - dybstrøelse m. fast ædeplads	634	Naturlig ventilation	3 m	(#414417) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	479
Kalvehytter 1	57	Naturlig ventilation	3 m	(#414418) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	56
Sum						1646

6. Der skal til enhver tid kunne fremvises dokumentation, der kan vise sammenhæng mellem dyrehold og godkendt produktionsareal jf. ovenstående skema.
7. Der skal altid kunne fremvises dokumentation for, at dyr fra Stald 1- produktionsareal 273 m² er på græs i minimum 5 måneder i sommerhalvåret. 4 af disse måneder skal være juni, juli, august og september. Dokumentation kan være i form af en logbog/kalender, der viser tidspunkt for flytning af dyr fra stald til græs og fra græs til stald. Logbogen skal være opdateret, og skal forevises Kommunen på forlangende.
8. Gødningsopbevaringsanlæg skal anvendes som anført i skemaet:

Anlæg	Byggeår	Kapacitet/størrelse	Overfladeareal	Overdækning
Gyllebeholder	1990	2400 m ³	617 m ²	Flydelag
Fortank	1967	300 m ³		

9. Ensilageopbevaringsanlæg anvendes som anført i skemaet:

Anlæg	Areal	Dimensioner
Køresilo	825 m ²	25 x 33 m

Staldinventar og drift

10. I dybstrøelsesstalder skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåttens altid er tør i overfladen.
11. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så spild undgås.

Gyllebeholdere og håndtering af gylle

12. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, så spild undgås.
13. Påfyldning af gylle ved gyllebeholderen skal ske med gyllevogn med påmonteret sugetårn/pumpetårn.
14. Der må ikke foretages håndtering, herunder omrøring og udkørsel af husdyrgødning fra anlæggene lørdag eller søn- og helligdage.

Rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug

15. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Afløbsforhold for restvand, herunder regnvand

16. Al vask af dyretransportvogn/biler samt maskiner og redskaber, hvorfra der kan komme gødningsrester, skal foregå på støbt/tæt plads med opsamling og bortledning af restvandet til opsamlingsbeholder eller gyllesystemet. Pladsen skal være overensstemmelse med landbrugets byggeblade. Hvis der er risiko for, at vandet fra pladsen kan indeholde rester af olie, skal restvandet passere et sandfang og evt. olieudskiller, før vandet ledes til opsamling.

Bortskaffelse af affald

17. Der skal være dokumentation for husdyrbrugets bortskaffelse af affald. Dokumentationen skal indeholde oplysninger om mængde, art og sammensætning af det producerede affald. Dokumentationen for bortskaffelse af affald skal opbevares i 5 år og forevises ved tilsyn.

Opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

18. Kemikalier skal opbevares i egnede, bestandige og tætte beholdere med tætsluttede låg. Beholderne skal placeres på en tæt bund, så indholdet fra den største beholder kan tilbageholdes ved uheld. Oplagspladsen skal være overdækket og sikret mod påkørsel. Kemikalier til rengøring af stalde mm kan opbevares i rum med afløb til gyllesystemet.
19. Tanke til fyringsolie og motorbrændstof skal være typegodkendte og opstillet som anvist i typegodkendelsen. Tankning af motorbrændstof skal ske på en plads med tæt fast bund. Der må ikke være mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak, og der skal være mulighed for at opsamle spild. Overjordiske tanke skal sikres mod påkørsel.

Uheld og risici

20. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til **Alarmcentralen, tlf.: 112** og efterfølgende straks at underrette **Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen på tlf.: 99 31 20 00**.
21. Der skal forefindes en beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for husdyrbrugets ansatte og øvrige, der færdes på husdyrbruget. Beredskabsplanen skal opdateres ved væsentlige ændringer. Beredskabsplanen er vedlagt som bilag 2.

Lugt

22. Husdyrbruget skal drives og renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt.
23. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af husdyrbruget giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal husdyrbruget lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. foretage lugtmålinger. Inden dokumentationsprogrammet iværksættes, skal det godkendes af tilsynsmyndigheden.

digheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

24. Viser ovennævnte dokumentation, at der er væsentlige lugtgener, skal de afhjælpende foranstaltninger udføres efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.
25. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes.

Fluer og andre skadedyr

26. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum efter Aarhus Universitets Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde. Se bilag.
27. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for ophold af skadedyr (rotter m.v.).

Støj

28. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelsen eller dennes opholdsarealer:

Områdetype	Man-fre kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Man-fre kl. 18-22 Lør kl. 14-22 Søn- og helligdag kl. 7-22	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7
	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Maksimal Værdi
Sommerhusområde, rekreative områder, særlige naturområder	40 dB(A)	35 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.

29. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige.
30. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbe-regningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.

Støv

31. Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.

3 Bæredygtighed

Husdyrbrugloven har bl.a. til formål at værne om natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelse af dyre- og plantelivet.

Husdyrbruget på Nørholmsvej 501 er en ammekvægsbesætning. Der er begrænsede muligheder for at energioptimere produktionen yderligere, da der ikke anvendes teknologi, som er meget ressourceforbrugende og der ikke er opvarmede stalde.

Aalborg Kommune opfordrer generelt og i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder dig og eventuelle andre bygherrer, entreprenører og leverandører til at bruge produkter og materialer, der er produceret på en bæredygtig måde, og bruge maskiner mv., som er energi- og miljørigtige. Du kan evt. få inspiration i Aalborg Kommunes Bæredygtighedsmanual, som du kan finde her <http://www.aalborg.dk/miljoe-energi-og-natur/baeredygtighedsmanual>.

Du opfordres også til at købe produkter, hvor miljøparametre vægtes på lige fod med kvalitet og pris.

Aalborg Kommune opfordrer dig til at bruge bæredygtige materialer og til at have fokus på en bæredygtig produktion. Udover at minimere vand, el og varmeforbruget er det en god ide også at have fokus på de råvarer, der indgår i produktionen eller i egne produkter. Der kan fx bruges genanvendelige materialer, være fokus på levetiden for produktet, eller på adskillelse af produktet, så de enkelte dele nemmere kan genbruges. Herudover opfordres du til at have fokus på at minimere emballagen, minimere forbruget af kemikalier og reducere transporten.

Ved at reducere energiforbruget og brugen af fossile brændsler vil bidraget til klimaforandringerne fra CO₂-udledningen reduceres. Husdyrbruget kan vælge maskiner m.v. med et lavt energiforbrug, udskifte belysningen med LED-pærer, opsætte tænd-sluk-ure eller isolere bygningerne. Endvidere kan husdyrbruget vælge at anvende vedvarende energi såsom energi fra solen, vindmøller, jordvarme eller varmepumper.

Affald er en ressource, som skal udnyttes. I stedet for deponering eller forbrænding kan affald fx bruges til erstatning for en råvare. Derfor er det helt centralt, at husdyrbrugets affald sorteres, så det kan genanvendes. Pap/papir, metal og plast kan fx genanvendes direkte. Haveaffald kan omdannes til kompost, mens andre affaldstyper såsom spildolie skal gennemgå en rensning, før det kan genanvendes. Det kan også være, at der er en affaldsart på dit husdyrbrug, som anses for en ressource for en anden virksomhed.

Ved at kortlægge affaldsstrømme på husdyrbruget kan det vise sig, at råvareforbruget kan optimeres. Det kan også være, at emballagen giver så meget affald, at husdyrbruget med fordel kan tage kontakt til producenten for en anden emballering.

Ved at anvende bæredygtige materialer fx certificeret træ eller vælge det mindst miljøbelastende vaskemiddel eller anden råvare kan husdyrbruget hjælpe miljøet. Det kan også være, at regnvand kan anvendes i en del af produktionen, eller at vand og andre materialer kan recirkuleres i produktionen.

En af de store udfordringer i verden er tab af biologisk mangfoldighed. Husdyrbruget kan bidrage til en forøget biologisk mangfoldighed på stedet fx ved at anvende regnvandet til en sø eller ved at lave insektvolde eller naturstriber i marken.

4 Bilagsliste

1. Projektbeskrivelse
2. Beredskabsplan
3. Vejledningen Affaldstyper i landbruget
4. Retningslinjer for fluebekæmpelse

Projektbeskrivelse

For: Nørholmsvej 501, 9240 Nibe

Bilag til ansøgning om § 16b miljøtilladelse udarbejdet af:

Carsten Aarup

Miljørådgiver / strategisk rådgiver | Cand.agro.

Tlf. 9635 1192

caa@agrinord.dk

Datablad

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	13602298
Husdyrbrugets navn	Erik Bent Sørensen
Beliggenhedsadresse	Nørholmsvej 501
Postnummer	9240
By	Nibe

Ansøger

Ansøgersnavn	Erik Bent Sørensen
Ansøgeradresse	Nørholmsvej 501
Ansøgerpostnummer	9240
Ansøgerby	Nibe
Ansøgetelefon	40111296
Ansøger-email	me1@dlgmail.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	
Konsulent virksomhedsnavn	
Konsulentnavn	Carsten Aarup
Konsulentadresse	
Konsulentpostnummer	
Konsulentby	
Konsulenttelefon	
Konsulent-email	caa@agrinord.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	8510227091
CHR numre	

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 20a - Nørholm By, Nørholm
Matrikel: 20p - Nørholm By, Nørholm
Matrikel: 28b - Nørholm By, Nørholm

Kommune

Andre husdyrbrug drevet af ansøger

Ansøgningskema i
 husdyrgodkendelse.dk

Skema nr. 226.887

Projektbeskrivelse version

2

Ansøgning indsendt

27. april 2021

Ammoniakemissionen fra det ansøgte overstiger ikke 3500 kg NH₃-N pr. år.

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	2
1. Projektbeskrivelse	4
1.1. Biaktiviteter.....	4
1.2. IE brug	4
2. Indretning og drift af anlæg	5
2.1.1. Produktionsareal, staldsystem og dyretype.....	6
2.1.2. Håndtering og opbevaring af husdyrgødning	7
2.2. Erhvervsmæssig nødvendighed.....	7
3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	7
4. Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed.....	8
4.1. Landskabs- og planmæssige forhold	8
4.2. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8)	9
5. Ammoniakemission	10
5.1. Ammoniakdeposition til naturområder	10
5.2. BAT – ammoniakemission	14
6. Lugtemission.....	15
7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger	16
7.1. Støj.....	16
7.2. Støv	16
7.3. Rystelser.....	16
7.4. Lys.....	16
7.5. Skadedyr	17
7.6. Transporter	17
8. Reststoffer, affald og naturressourcer	17
8.1. Døde dyr.....	17
8.2. Affald	17
8.3. Olie- og kemikalieforbrug	18
8.4. Energiforbrug	18
8.5. Vandforbrug	18
9. Forurenings- og genbegrænsende foranstaltninger.....	18
10. Egenkontrol	19
11. Grænseoverskridende virkninger	19
Bilag 1 Skitse over produktionsarealerne	20
Bilag 2 Beregning af produktionsareal	21

1. Projektbeskrivelse

Ejer af Nørholmsvej 501, 9240 Nibe, Erik Bent Sørensen, ansøger hermed Aalborg kommune om miljøtilladelse af ejendommen. Der skal opføres 2 kalvehytter¹ af 28 m² til opstaldning af de mindste kalve. Der sker ikke ændringer i de eksisterende stalde.

Efter den ansøgte udvidelse bliver det samlede produktionsareal på **1.646 m²**, hvormed det eksisterende produktionsareal samlet set udvides med **56 m²**. Produktionsarealet er fordelt som følger:

Staldsystem	Type	Areal (m²)
Sengestald med spalter (dyr på græs i 5 måneder)	Flexgruppe: alle kvæg	273
Sengestald med spalter	Flexgruppe: alle kvæg	246
Dybstrøelse	Flexgruppe: alle kvæg	1.071
Dybstrøelse	Kalve (under 6 mdr.)	56
I alt		1.646

For at kunne ændre i produktionen og staldindretning uden fornyet godkendelse, er ansøgningen fleksibelt udformet (flexgrupper), således staldene senere kan ændres indvendigt med eks. flere køer i stedet for kvier, eller med en anden indretning til dyrene. Dog må der ikke ske godkendelsespligtige ændringer i staldsystemet, såsom ændring af gulvtypen. Beregningerne er lavet, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer af stalden.

1.1. Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

1.2. IE brug

Dette er ikke et IE-husdyrbrug.

¹ <https://pcmaskiner.dk/spottrup-hytten/vare/modulhus-hoej-model-28-m2-vn1303/>

2. Indretning og drift af anlæg

Situationsplanen over staldanlæg m.v. fremgår af nedenstående figur.

Stald 1 er indrettet med sengebåse og spalter. I begge sider af stalden er der et foderbord. Dyrene går til et foderbord, der er indrettet i den sydlige del af stald 1. Foderbordet er opdelt, så også kvierne fra stald 2 kan tilgå foderet. Se skitsetegningerne, som er vedlagt som bilag. En stor del af stalden står tom om sommeren hvor kvierne er på græs. Græsningsperioden strækker sig over minimum 5 måneder hvoraf juni, juli, august og september altid er indeholdt i perioden. Så snart staldafsnittet bliver tomt, så bliver der gjort rent.

Stald 2 er indrettet som en stor dybstrøelsesboks, hvor der i portåbningen er et areal på 42 m², som er friholdt for produktionsareal.

Stald 3 er indrettet sådan, at der er dybstrøelsesbokse i hver side af bygningen med et foderbord i midten. Den første dybstrøelsesboks i hver side ved indgangen er med dybstrøelse i hele arealet og resten af boksene er dybstrøelse med fast ædeplads.

I dag er der opstillet 2 kalvehytter ved vestgavlen af stald 2 og 3. Disse hytter søges lovliggjort og flyttet til vestgavlen af maskinhuset længst mod syd. Inden flytningen kan ske, skal der støbes en plads med afløb til en beholder jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Situationsplan (som indtegnet i husdyrgodkendelse.dk)

2.1.1. Produktionsareal, staldsystem og dyretype

8-års drift

Husdyrbrugets 8-års drift er baseret på en anmeldelse fra 2006 om 217 kvier.

Nuværende drift

Husdyrbruget fik i 2014 en velfærdsudvidelse og skift i dyretype, hvilket resulterede i et godkendt dyrehold på 129 kvier og 75 tyrekalve.

Ansøgt drift

Dyreholdet i de godkendte bygninger er det samme som i nudriften og produktionsarealet er det også det samme. Eneste ændring er, at der opføres 2 kalvehytter på 28 m² vest for maskinhuset.

De ansøgte dyretyper og staldsystem ses i nedenstående tabel. Nudrift samt 8-års drift fremgår ligeledes af nedenstående.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1 - sengestald	999	Blandet ventilation	3 m	(#414486) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	246
				(#414035) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	5	273
Stald 2 - dybstrøelse	634	Naturlig ventilation	3 m	(#414037) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	592
Stald 3 - dybstrøelse m. fast ædeplads	634	Naturlig ventilation	3 m	(#414417) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	479
Kalvehytter 1	57	Naturlig ventilation	3 m	(#414418) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	56
Sum						1646
Nudrift						
Stald 1 - sengestald	999	Blandet ventilation	3 m	(#414487) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	246
				(#414420) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	5	273
Stald 2 - dybstrøelse	634	Naturlig ventilation	3 m	(#414421) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	592
Stald 3 - dybstrøelse m. fast ædeplads	634	Naturlig ventilation	3 m	(#414422) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	479
Sum						1590
8 års drift						
Stald 1 - sengestald	999	Blandet ventilation	3 m	(#414425) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	495
Stald 2 - dybstrøelse	634	Naturlig ventilation	3 m	(#414424) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	587
Stald 3 - dybstrøelse m. fast ædeplads	634	Naturlig ventilation	3 m	(#414423) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	466
Sum						1548

Oversigt over dyretyper, staldsystem og produktionsareal i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift (tabel fra husdyrgodkendelse.dk).

2.2 Overblik over flexgrupper

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle kvæg: Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Alle kvæg: Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Oversigt over flexgrupper (fra husdyrgodkendelse.dk)

2.1.2. Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

På ejendommen er der en gyllebeholder med en kapacitet på 2.400 m³, samt fortank og kanaler med hhv. 50 og 250 m³ kapacitet. Sammenlagt en kapacitet på 2.700 m³.

Der går ca. 60 kvier i stalden med spalter. Kvierne bidrager med 6,44 m³ gylle per kvie. Der er ca. 15 kvier på stald hele året og resten er på græs minimum 5 måneder. Den samlede gylleproduktion bliver således $15 \cdot 6,44 \text{ m}^3 + 45 \cdot 6,44 \text{ m}^3 \cdot 7/12 = 265 \text{ m}^3$ gylle. Dertil kommer der gylle fra kvierne i stald 2, når de står ved foderbordet, regnet som dybstrøelse med lang ædeplads med spalter (bagskyl/ringkanal) svarende til ca. 60 stk. $\cdot 2,65 \text{ m}^3/\text{stk.} = 159 \text{ m}^3$. Det giver sammenlagt giver ca. 425 m³ årligt.

I gyllesystemet vil der fremover også løbe vand fra pladsen med kalvehytterne, hvilket estimeres til ca. 75 m³.

Der er altså rigelig med kapacitet til opbevaring af flydende husdyrgødning.

Dybstrøelse bliver kørt i markstak og opbevaret efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Vandet fra ensilagepladsen bliver opsamlet i en separat beholder, som tømmes manuelt efter behov.

Gyllebeholderen har flydelag, og omrøring af gyllebeholderen sker kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspreddning. Dette er med til at mindske lugtgener fra oplagring af gylle og i forbindelse med udspreddning.

2.2. Erhvervsmæssig nødvendighed

Efter nævnets praksis er opførelse af en stald (i dette tilfælde placering af 2 kalvehytter) på et husdyrbrug erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift, hvis byggeriet knytter sig til bedriftens husdyrproduktion, og ikke ligger udover sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til ejendommens ansøgte dyrehold og landbrugsareal.

Kalvehytterne sættes i tilknytning til eksisterende byggeri og det er ikke usædvanlig for en bedrift med kalve, at der er opstaldet kalve udendørs i hytter. Den ansøgte ændring er derfor erhvervsmæssig nødvendig.

3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger passer kvierne og tyrekalvene for landmand Jens Jørgen Andersen på Nørholmsvej 282. De to husdyrbrug drives i forskellige CVR-numre og er ikke forureningsmæssigt forbundne (på grund af den store afstand).

4. Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

4.1. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab og landskabsvurdering

Ejendommen ligger ca. 525 meter øst for byzone omkring sommerhusområdet ved Klitgårde. Ejendommen ligger på bakkeøen ved Nørholm og landskabet indgår i Klitgårdskilen.

Der sker ingen væsentlige bygningsændringer i forbindelse med udvidelsen. Dog opsættes kalvehytter mellem bygningerne, hvilket giver en visuel sammenhæng med den eksisterende byggemasse. Tilmed placeres kalvehytterne "omme bagved" ejendommen, så ændringen vil ikke påvirke landskabsværdien.

Da ændringen er så lille, så er der ikke nærmere redegjort for retningslinjerne i kommuneplanen.

Bygge- og beskyttelseslinjer, fredede områder, kulturarvsarealer

Der er kun vurderet på nybyggeri. Nybyggeriets placering ift. beskyttelseslinjer m.v. er opsummeret i nedenstående tabel.

Beskyttelseslinje	Ligger det ansøgte nybyggeri indenfor beskyttelsen?			Evt. afstand
	Nej	Ja	Delvist	
Søbeskyttelseslinje	☒	☐	☐	
Åbeskyttelseslinje	☒	☐	☐	
Skovbyggelinje	☒	☐	☐	
Kirkebyggelinje	☒	☐	☐	
Klitfredning	☒	☐	☐	
Strandbeskyttelseslinje	☒	☐	☐	
Kystnærhedszone	☐	☒	☐	
Fortidsmindebeskyttelseslinje	☒	☐	☐	
Beskyttelse sten- og jorddiger	☒	☐	☐	
Kulturarvsarealer	☒	☐	☐	
Fredet område	☒	☐	☐	

Det ansøgte ligger inden for kystnærhedszonen. Kystnærhedszonen uden for udviklingsområder skal bl.a. søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af kystnærhed.

Staten har, som bilag til Planloven, udpeget en ca. 3 km bred zone langs hele kysten i Danmark. I denne kystnærhedszone stiller Planloven særlige krav til kommunernes planlægning uden for byerne. Formålet er, at kysterne bevares, så de fortsat kan udgøre landskabelige helheder med høj natur- og landskabsværdi, men at der samtidig kan ske en kvalitetsbetonet udvikling, der hvor en udvikling er velbegrundet.

Det vurderes, at kalvehytternes placering ikke strider mod formålet med kystnærhedszonen, da de er små og knytter sig til de eksisterende bygninger. Hytterne vil desuden ikke påvirke udsigten over Limfjorden set fra landsiden.

Habitat- og fuglebeskyttelsesområder

Nærmeste habitatområde:

nr. 15: Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal

Placering i forhold til det ansøgte

ca. 300 m nord for ejendommen

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde:

nr. Ulvedybet og Nibe Bredning

ca. 300 m nord
for ejendommen

4.2. Generelle afstandskrav (§§ 6 og 8)

Afstandene til de i Husdyrbrugslovens §§ 6 og 8 nævnte områder fremgår af nedenstående tabeller.

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugsloven § 6 <i>(Gælder kun etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening)</i>			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Sommerhusområde ved Klitgårde	Ca. 525 meter
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, institution, rekreative formål etc.	50 m	Nørholm	Ca. 1.000 meter
Nabobeboelse	50 m	Nørholmsvej 505	Ca. 120 m

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugsloven § 8 <i>(Gælder kun etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening)</i>		
	Afstandskrav (m)	Aktuel afstand (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25	> 25 m
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50	> 50 m
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15	500 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15	140 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25	> 25 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15	130 m
Naboskel	Min. 30	23 m

Alle afstandskrav ift. husdyrbrugslovens §6 og §8 overholdes med undtagelse af afstandskravet til naboskel.

Ansøgning om dispensation til afstandskravet til naboskel

Ansøger ønsker at rykke kalvehytterne så langt fra nabobeboelse som muligt, samtidig med at det skal være muligt at passe dyrene på en tilpas rationel måde. Ved at placere hytterne på den vestlige side af bygningerne, så står de i samme side som indgangsportene til de øvrige stalde er. Det betyder, at logistikken med pasning og tilsyn med kalvene bliver mere rationel.

Alternativt kunne ansøger placere hytterne på sydsiden af maskinhuset eller på den østlige side af staldene. Det vil være på "bagsiden" af bygningerne, hvor der ingen indgang er til de øvrige stalde. Der er derfor ikke naturlige daglige arbejdsgange på disse sider af ejendommen, hvorfor det løbende tilsyn af kalvene besværliggøres.

Naboskellet ligger et godt stykke i marken. Afstanden fra kalvehytterne til det reelle markskel er mere end 30 meter.

5. Ammoniakemission

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel.

Samlet emission: 1663,6 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (8 års-drift): 37,3 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): 128,5 (kg NH ₃ -N/år)
---	---	--

Det samlede resultat af ammoniakberegningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Det ansøgte overstiger ikke 3500 kg NH₃-N pr. år.

5.1. Ammoniakdeposition til naturområder

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat grænser for, hvor meget et husdyrbrug må påvirke omkringliggende natur med ammoniak. I husdyrgodkendelse.dk beregnes hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission der afsættes på omkringliggende ammoniakfølsom natur.

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur samt øvrig natur der er vejledende udpeget efter naturbeskyttelseslovens §3 (§3-natur). I husdyrgodkendelse.dk regnes der på hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission der afsættes på omkringliggende natur. Naturområderne er udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens §3. Udpegningerne er vejledende for alle naturtyper.

Den totale ammoniakdeposition samt merdepositionen i forhold til nudriften og i forhold til driften for 8 år siden på de afsatte naturpunkter ses i nedenstående tabel. For øvrige detaljer om ammoniakdeposition, se ansøgningskemaet i husdyrgodkendelse.dk.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
3,1 Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
2,1 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,4
1,1 Overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Resultat af beregninger af ammoniakdeposition i de afsatte naturpunkter (fra husdyrgodkendelse.dk)

Kategori 1 natur (1.x punkter)

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme naturtyper herunder habitatnaturtyper samt §3 beskyttede heder og overdrev, beliggende i internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder).

Kort over nærmeste kategori 1 natur (fra husdyrgodkendelse.dk). Det skraverede område er habitatområdet.

Nærmeste kategori 1 natur er et overdrev beliggende ca. 1.250 m nordvest for anlægget.

Jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 26 må totaldepositionen til kategori 1 ikke overstige følgende værdier:

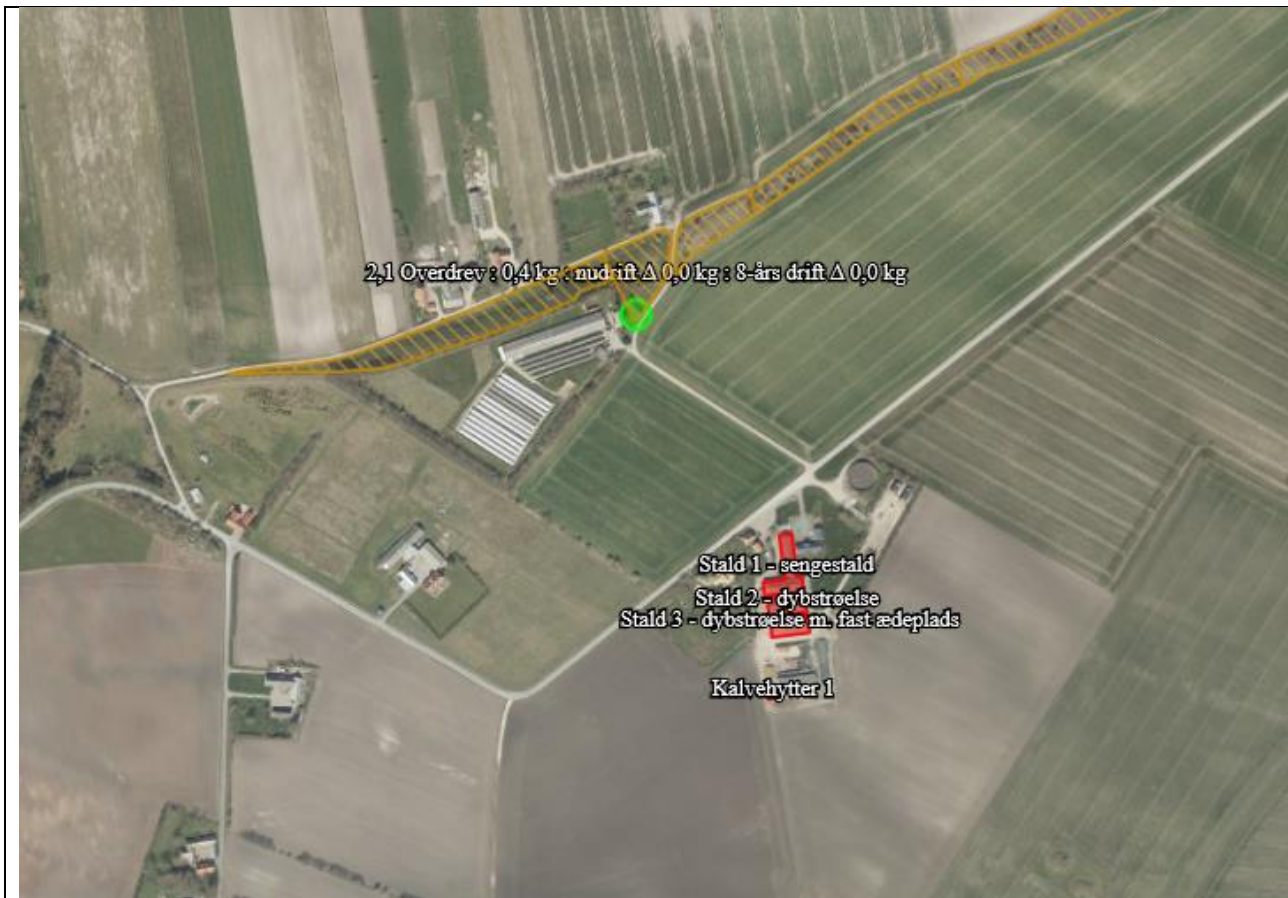
- 0,2 kg N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug² i nærheden.
- 0,4 kg N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition i de afsatte kategori 1 naturpunkter er 0,0 kg N/ha/år. Da totaldepositionen er under 0,2 kg N/ha/år er kravet til N-deposition, uanset kumulation, overholdt. Der er derfor ikke vurderet på kumulation i forhold til andre husdyrbrug.

Kategori 2 natur (2.x punkter)

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det er højmoser, lobeliesøer, heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev der er større end 2,5 ha og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

² Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

Kort over nærmeste kategori 2 natur (fra husdyrgodkendelse.dk).

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev beliggende ca. 275 m nord for ejendommen.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må totaldepositionen til kategori 2 natur ikke overstige 1,0 kg N/ha/år.

Den beregnede totaldeposition til det afsatte kategori 2 naturpunkt er på 0,4 kg N/ha/år. Kravet til totaldepositionen er derfor overholdt.

Kategori 3 natur (3.x punkter)

Kategori 3-natur er ammoniakfølsom skov og ammoniakfølsomme heder, moser eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur.

Kort over nærmeste kategori 3 natur (fra husdyrgodkendelse.dk).

Nærmeste kategori 3 natur er et overdrev beliggende ca. 1.000 m vest for anlægget.

Den beregnede merdepositionen i de afsatte kategori 3 naturpunkter overstiger ikke 1,0 kg N/ha/år. Da der ikke kan stilles et krav for merdepositionen af ammoniak på under 1,0 kg N/ha/år for kategori 3 natur, er dette ikke vurderet yderligere.

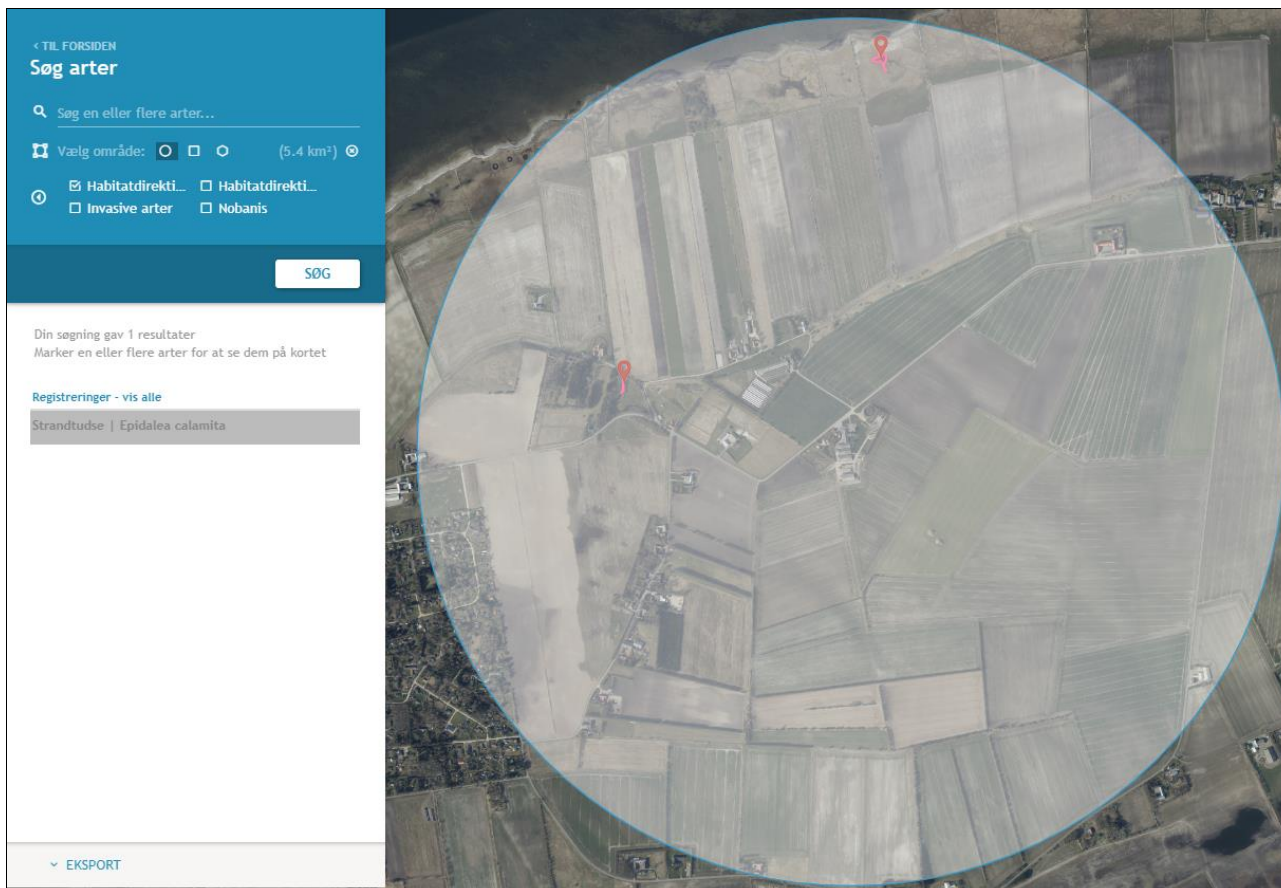
Øvrig beskyttet natur

Ud over natur defineret under kategori 1,2 og 3 skal der foretages en vurdering af om merdeposition på andre naturtyper, som er vejledende udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 kan føre til tilstandsændringer. Med henvisning til beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur anses merdepositioner under 1 kg N/ha/år ikke at kunne føre til tilstandsændringer.

Nærmeste øvrig beskyttet natur er en mose og sø ca. 750 meter vest for anlægget.

Bilag IV-arter

Der er foretaget en søgning i naturdata.dk i en radius af ca. 1,2 km fra ejendommen (se nedenstående figur).

Resultat af søgningen på fund af bilag IV-arter i en radius af ca. 1,2 km fra ejendommen (kort fra naturdata.dk).

I ovenstående område er der ud fra oplysningerne på naturdata.dk fundet følgende arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV:

Strandtudse	Strandtudsens foretrækker vandhuller, der kun findes i en kortere periode. Det kan f.eks. være vandhuller med lavt vand, der tørrer ud i løbet af sommeren. Det kan også yngle i vandhuller, der lige er dannet eller nogle med helt nøgne kanter. Dens vigtigste ynglevandhuller er mange steder nøgne søer i grusgrave. Trusler mod strandtudsens er dræning af ynglevandhuller eller anden form for vandsænkning
-------------	--

Nærmeste kendte forekomst af arten er i et vandhul ca. 750 meter vest for husdyrbruget.

I ovenstående område er der ud fra oplysningerne på naturdata.dk ikke fundet arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV.

5.2. BAT – ammoniakemission

Ejendommen skal leve op til BAT-krav, da der er en ammoniakfordampning på over 750 kg NH₃-N/år.

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget. De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer

dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1417	247	1664
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1417	247	1664
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den samlede BAT beregning fra husdyrgodkendelse.dk

Det ansøgte overholder BAT-krav for ammoniakemissionen.

6. Lugtemission

I ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk er nærmeste byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig angivet. Punkterne udpeges som følger:

	Byzone Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde
	Samlet bebyggelse Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. eller Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone
	Enkelt bolig Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Hvis der er andre husdyrbrug nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 m fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er 1 husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, og 20 pct., hvis der er 2 eller flere husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

Da der er forholdsvis langt (geneafstand > +20 % af lugtgeneafstand) til nærmeste punkt i byzone og samlet bebyggelse er der ikke vurderet kumulation for punkterne.

Der er ikke andre husdyrbrug inden for 100 m fra nærmeste enkeltbolig. Det nærmeste husdyrbrug er minkfarmen nord for Nørholmsvej og den er længere end 100 meter fra naboen. Der skal derfor ikke regnes med kumulation fra dette husdyrbrug.

Den vægtede gennemsnitsafstand af staldenes lugtcentrum til de afsatte punkter er beregnet i ansøgningssystemet. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser at det ansøgte overholder Husdyrbrugslovens lugtgenekriterier, se nedenstående tabel.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 kanap	0	FMK	65,2	65,2	66,4	Ja
 Nørholmsvej 503	0	FMK	65,2	65,2	74,7	Ja
 Nørholmsvej 505	0	FMK	63,9	63,9	62,8	Nej
 Nørholmsvej 505 vest	0	FMK	65,2	65,2	75,3	Ja
 Porshedevej 12	0	FMK	116	116	598,4	Ja
 Nørholm By, Nørholm	0	FMK	206,3	206,3	540,4	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning
Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 33 ("50 % reglen").
 * Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Tabel over lugtberegninger fra husdyrgodkendelse.dk

Der søges om dispensation jf. §33 (50% reglen).

7. Øvrige emissioner og genepåvirkninger

7.1. Støj

Der males korn ca. 45 minutter dagligt med en valse, der står i maskinhuset. Det foregår om formiddagen.

Der blandes foder til dyrene dagligt på silopladsen hver formiddag. Varigheden er ca. 20 minutter.

7.2. Støv

I forbindelse med levering af foder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter, især da kraftfoder og mineraler leveres i maskinhuset. Der er ikke andet end de interne transportere, som kan give anledning til støv. Vindretningen er dog oftest i vest, så i tilfælde af støv, så blæser det væk fra de nærmeste naboer.

7.3. Rystelser

Der vil være kørsel med fodervognen dagligt. Der vil ligeledes være sæsonbaseret kørsel i forbindelse med høst m.v., samt oplagring af ensilage. Det sker med store landbrugsmaskiner men er dog begrænset til ca. 5 gange årligt hvor der hjemtages græs eller majs.

7.4. Lys

Lyset ved vest gavlene af staldene er sensorstyret.

I forbindelse med udvidelsen ændres der ikke på lyskilder, som evt. kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

7.5. Skadedyr

Der er aftale med et firma ift. Skadedyrsbekæmpelse (Nomus). Herudover holdes der rent på ejendommen.

7.6. Transporter

Se nedenstående tabel for redegørelse af antallet af transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter årligt	Tidsrum for transport
Levering af kraftfoder og rapskager	13	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Levering af brændstof	6	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Dyr til slagteri	Hver 6. uge	Hverdage, oftest tidligt på dagen
Transport af dyr	Hver 6. uge	Hverdage i normal arbejdstid
Tilført flydende husdyrgødning	30 læs med lastbil	Hverdage i normal arbejdstid
Udbringning af gylle	75-100	Primært i hverdage
Dybstrøelse i markstak	110	Hverdage i normal arbejdstid
Grovfoder	75	
Døde dyr	Efter behov	Hverdage i normal arbejdstid

I fremtiden vil der blive tilført flydende husdyrgødning fra ansøgers samarbejdspartner. Denne transport vil foregå med lastbil og blive afviklet i hverdage i normal arbejdstid.

Der vil i perioder være flere transportere, eks. ved udbringning og når der ensileres. Udbringning og ensilering sker normalt i hverdage og indenfor normal arbejdstid, men ansøger forbeholder sig muligheden for at køre husdyrgødning ud samt ensilere i weekender og udenfor normal arbejdstid, afhængigt af vejrforholdene. Dette forbehold tages bl.a. for i at optimere udbringningen i forhold til planternes optagelse af husdyrgødningens næringsstoffer og herunder at mindske ammoniakfordampningen og lugtemissionen.

Der bliver muget ud 1 gang årligt fra kvierne og det bliver kørt direkte i marken og pløjet ned. Varigheden er ca. 5 timer og det sker på en hverdag. Mængden er ca. 45-50 læs.

Fra tyrekalvene bliver der muget ud 3-4 gange årligt. Det sker altid på en hverdag i normal arbejdstid. Årligt køres der ca. 60 læs i markstak.

Alt tung transport foregår ad indkørslen mod øst (ved gyllebeholderen). Derfra er der adgang til gyllebeholder, ensilagesiloer, stalde (for udmugning og dyretransport) og brændstof.

8. Reststoffer, affald og naturressourcer

8.1. Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA, i henhold til gældende regler.

De opbevares hygiejnisk efter reglerne i bekendtgørelse om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.

8.2. Affald

Den største mængde affald fra ejendommen er landbrugsplastik fra ensilagen. Dertil kommer småtterier som strikke, sække og paller. Der er truffet aftale med Marius Pedersen om afhentning af en container ca. 6 gange årligt efter behov.

Olie- og kemikalieforbrug

Olieforbrug

Der anvendes dieselolie til drift af landbrugsmaskiner. Forbruget varierer over året afhængigt af sæson.

Dieselolie opbevares i en godkendt tank i maskinhuset. Tanken er placeret på fast gulv og der er snittet halm i bats lige ved tanken til opsamling i tilfælde af spild.

Kemikalieforbrug

Husdyrbrugets forbrug af kemikalier er primært i form af sprøjtemidler til markbrug. Kemikalierne opbevares i et aflåst rum uden afløb.

8.3. Energiforbrug

Der sker ikke ændringer i forbruget af elektricitet. Det nuværende forbrug er ca. 10.000 kWh pr. år. For at spare på strømmen er det udendørs belysning styret af lys- og bevægelsescensorer. Lyset i staldene bliver om natten sænket til et minimum for at dyrene skal kunne finde rundt.

8.4. Vandforbrug

Ejendommen bliver forsynet med vand fra Klitgård Vandværk.

9. Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Ansøger har forholdt sig til mulige uheld, se nedenstående tabel.

Type	Forebyggende foranstaltninger	Akut håndtering af uheld
Gylleudslip	Maskinstationen kommer med det mest opdaterede materiel og udbringer husdyrgødningen. På gyllevognen er der en sugeslange så der er ingen risiko for spild under overførslen Gyllebeholdere tilses jævnligt og bliver kontrolleret hver 10. år.	I tilfælde af gylle udslip vil gyllen løbe over Nørholmsvej og ned ad marken mod den nordlige nabo. I tilfælde af et sådant uheld vil ansøger sørge for at inddæmme udslippet ved jordopfyldning i marken, hvorefter oprydningsarbejdet påbegyndes.
Strømsvigt	Ikke relevant	Der er ikke nogen forureningsrisiko ved strømsvigt
Olieudslip	Olie opbevares i godkendt tank på fast bund uden afløb.	Der er ikke nogen risiko for forurening, da tanken er på fast bund og olien ikke kan løbe ud af maskinhuset. Der er snittet halm i maskinhuset til opsamling i tilfælde af spild
Kemikalieudslip	Kemikalier opbevares i aflåst rum uden afløb.	

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur om miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens miljøafdeling efterfølgende blive underrettet.

Den generelle lovgivning har indarbejdet risici for større ulykker og katastrofer, således der ikke sket utilsigtet forurening af det omkringliggende miljø.

10. Egenkontrol

Ansøger får foretaget analyse af alt grovfoderet og laver en foderplan i samråd med fodringsrådgiver. Foderplanen bliver løbende justeret på baggrund af analyserne samt på baggrund af de endagsfoderkontroller, der bliver foretaget jævnligt.

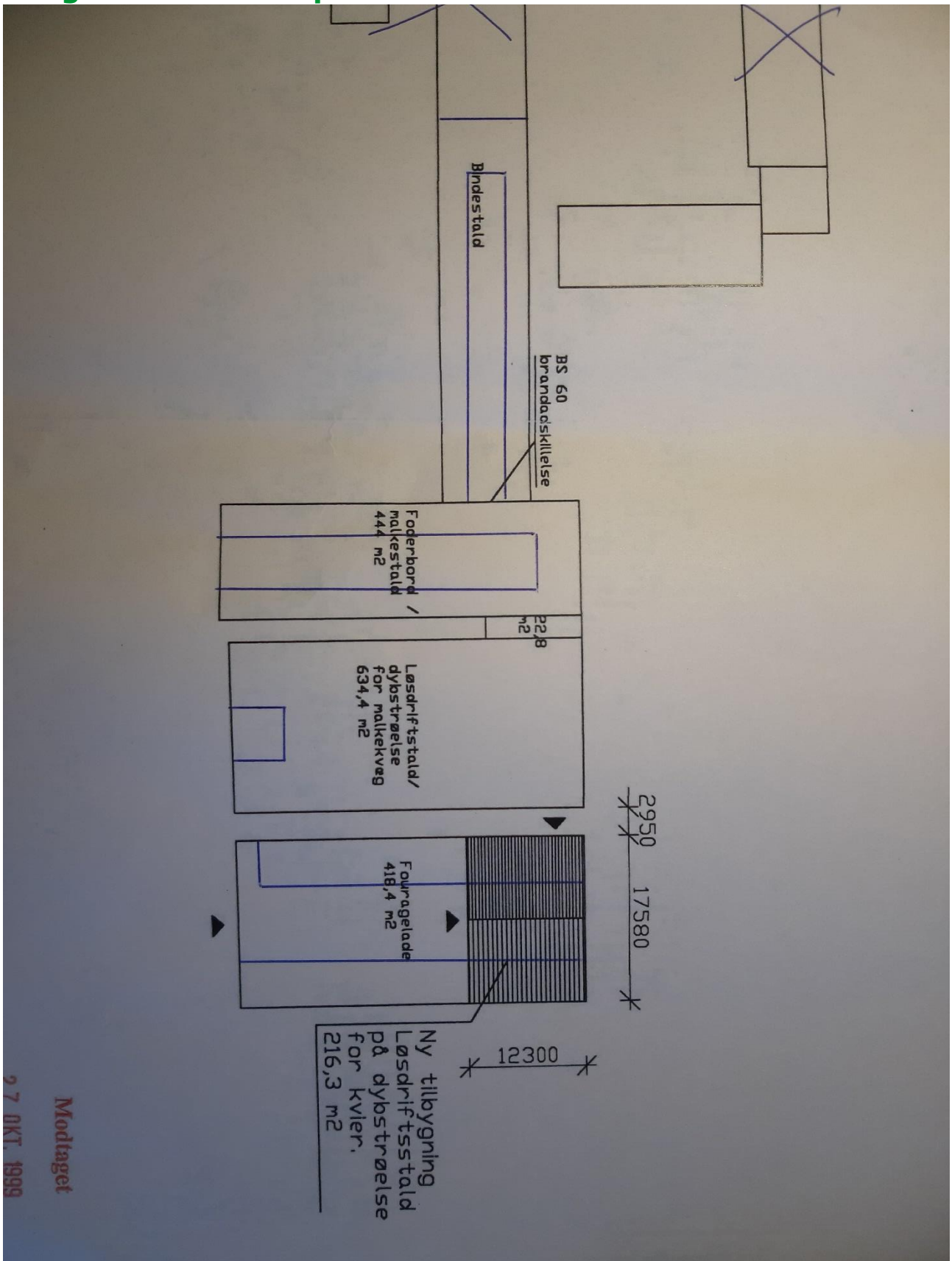
I samråd med en planteavlslrådgiver bliver der hvert år lavet en dyrkningsplan og gødningsplan. Bedriftens brug af handelsgødning og husdyrgødning bliver hvert år indberettet til Miljø- og Fødevareministeriet.

En maskinstation foretager det meste af arbejdet i marken.

11. Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant

Bilag 1 Skitse over produktionsarealerne

Bilag 2 Beregning af produktionsareal

Produktionsareal, Stald 1 nord

Sengestald m. spalter (bagskyl el. ringkanal)

	længde	bredde	areal (m ²)
Afsnit med græsning	23	6,2	142,6
Afsnit på stald altid	12	6,2	74,4
I alt			217

Produktionsareal, Stald 1 syd

(FODERBORD)

spalter	længde	bredde	areal (m ²)
Nordside (med græsning)	36	3,6	129,6
Ende af foderbord	5	4	20
Sydside	36	3,6	129,6
Dybstrøelse imellem stald 1 og 2			22,8
I alt			302

Produktionsareal, STALD 2

Dybstrøelse	længde	bredde	areal (m ²)
Dybstrøelse			634
Gang			42
i alt			592

Produktionsareal, STALD 3

Dybstrøelse m fast ædeplads	længde	bredde	areal (m ²)
Nordside	34,5	6,8	234,6
Sydside	36	6,8	244,8
i alt			479

Produktionsareal, KALVEHYTTER

Dybstrøelse	Antal	areal pr stk.	areal (m ²)
Dybstrøelse	2	28	56

Beredskabsplan

for

Nørholmsvej 501

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERING.....	4
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	5
Kort over ejendommen	6

Udarbejdet af: Erik Sørensen i samarbejde med Agri Nord

Dato: 23/6 2021

Opdateret uden ændringer den:

Opdateret uden ændringer den:

Opdateret uden ændringer den:

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at hindre og begrænse uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- 1: Slukningsmateriel
- 2: Kemikalielager
- 3: Dieseltank
- 4: Hovedtavle
- 5: Underetavler
- 6: Hovedhane vand
- 8: Flugtveje

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt til miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Ambulance/Brand	kontaktes på telefon	112
Nordjyllands beredskab	kontaktes på telefon	70 15 15 14
Kommunen/miljømyndighed	kontaktes på telefon	99 31 31 31
Landbocenteret	kontaktes på telefon	96 35 11 11
Dyrlæge	kontaktes på telefon	96982851
Elektriker (Nibe El-forretning)	kontaktes på telefon	98351400
Smeden (Vokslev smedeforretning)	kontaktes på telefon	98351729
Maskinstation (Hans Sønderup)	kontaktes på telefon	98374686
Ejer/kontaktperson på bedriften	kontaktes på telefon	40111296

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

1. Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne - hvor mange
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er indespærret.

2. Kontakt ejer, Erik Sørensen på tlf.: 40111296

3. Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til strøm og vand er ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder i brønden på plænen ud mod vejen. Der er ikke stophaner.

Elektricitet

Hovedafbryder sidder ved nordgavlen af den nordligste stald

Under el-tavler sidder ved den gamle malkestald jf. oversigtskortet

Nye sikringer opbevares i/ved: hovedeltavle og undertavle

Kort over ejendommen

Vejledning i sortering af affald - landbrug

Affaldssortering med omtanke

Affaldshåndtering med omtanke medvirker til et rent miljø og en sund økonomi for landbruget, kommunen og samfundet som helhed.

Som andre virksomheder skal landbrug sortere deres affald. Det er desuden virksomhedens ansvar, at affaldet opbevares og bortskaffes efter gældende regler. Denne vejledning kan være en hjælp til dig og dit landbrug i at sortere og bortskaffe affald på den bedste måde.

Skemaet på bagsiden viser, hvordan affaldet skal håndteres. Vil du vide mere, kan du herunder læse mere om, hvordan affaldstyperne skal sorteres.

Har du spørgsmål til sorteringen, kan du kontakte **Aalborg Renovation, Over Bækken 2, 9000 Aalborg**, www.skidt.dk/erhverv, renovation@aalborg.dk eller tlf. 9931 4955.

Hvem må køre med affaldet?

De transportører og indsamlingsvirksomheder, du indgår aftale med, skal være registreret i det nationale affaldsregister på www.ens.dk/undergrund-forsyning/affaldsforsyning/affaldsregisteret.

Du må køre med dit eget affald.

Genanvendelse (G)

Meget affald i landbruget kan genanvendes - og nogle gange er der endda "penge i skidtet". Har du større mængder genanvendelige materialer, skal de frasorteres og afleveres til genanvendelse.

Genanvendelse af bygge- og anlægsaffald

Skal du udvide, renovere eller rive din ejendom ned, gælder der særlige bestemmelser for håndtering, sortering og bortskaffelse af bygge- og anlægsaffald, herunder tagplader med og uden asbest.

Knuste tagplader: sørg for dokumentation/analyse af, at tagpladerne ikke indeholder asbest!
Foto: Aalborg Kommune

Nedrivning af bygninger skal anmeldes til kommunen senest 14 dage før nedrivningen påbegyndes via www.byggomiljoe.dk, og i anmeldelsen skal redegøres for bortskaffelsen af bygge- og anlægsaffaldet.

Affald til genanvendelse skal afleveres til indsamlingsvirksomheder eller modtageanlæg, som er registreret i det nationale affaldsregister på www.ens.dk/undergrund-forsyning/affaldsforsyning/affaldsregisteret.

Alternativt kan du mod betaling aflevere affald til genanvendelse på kommunens genbrugspladser. Se www.skidt.dk/erhverv.

Hvis man vil genanvende bygge- eller anlægsaffald, skal man sikre sig, at materialet er egnet til genanvendelse, dvs. ikke indeholder miljøskadelige stoffer. Hvis materialet stammer fra en anden ejendom, end hvor det skal anvendes, **skal** det anskaffes via et godkendt modtage- eller knuseanlæg, og så er det som udgangspunkt fri for miljøskadelige stoffer.

Kommunen kan godkende materialer fra nedrivning/renovering på egen ejendom, som ikke har været via godkendt modtage-/ knuseanlæg – hvis materialet skal anvendes på egen ejendom.

For eksempel **kan** natursten, uglaseret tegl, eternit/fibercement (**uden** asbest) og beton (ikke kakler/fliser) godkendes til genanvendelse som vejmateriale.

Eternit/fibercement (**med** asbest) **må ikke** genanvendes, og skal **altid** deponeres (se afsnittet Affald til deponi). Tagplader kan man f.eks. få analyseret for asbest (analysepris ca. 400 kr.), og således kan man sikre sig mod at anvende et miljøskadeligt produkt.

Har du spørgsmål vedr. genanvendelse af bygge- og anlægsaffald, kan du henvende dig til Miljø- og Energiforvaltningen via mail miljoe-front@aalborg.dk eller på tlf. 99312050.

Affald til forbrænding (F)

Forbrændingseget affald er affald, der ikke er egnet til genanvendelse. Affaldet skal deles op i dagrenovationslignende affald og øvrigt forbrændingseget affald. Affaldet **må ikke** brændes i træ-/halmfyr, brændeovn eller i det fri.

Dagrenovationslignende affald

Dette affald er f.eks. madrester og uhygiejniske emballager fra fødevarer (f.eks. juicekartoner, madpakkepapir). Dagrenovationslignende affald skal indsamles ved Aalborg Kommunes kommunale dagrenovationsindsamling.

Øvrigt forbrændingseget erhvervsaffald

Dette affald er f.eks. beskidt pap, papir eller plast.

Affaldet skal afleveres til **Reno-Nord Energianlæg Aalborg, Troensevej 2, 9220 Aalborg Øst: renonord@renonord.dk, tlf. 9815 6566.**

Affald til deponi (D)

Affald, der hverken kan genbruges eller forbrændes skal deponeres.

Deponeringseget affald skal afleveres til **Reno-Nord Deponi, Halsvej 70, Rærup, 9310 Vodskov: rerup@renonord.dk, tlf. 2923 2330**

Bemærk, at inden affaldet kan afleveres til deponi, skal der ske en grundlæggende karakterisering.

Affald til specialbehandling (S)

Farligt affald, der udgør en miljømæssig eller sundhedsmæssig risiko. Dette affald er f.eks. olie-/kemikalieaffald, spraydåser, elektronik og medicinaffald.

De forskellige typer af farligt affald må ikke blandes sammen og det er vigtigt, at du afleverer det i den originale emballage. Ellers skal du notere indholdet på emballagen.

Det er ikke tilladt at anvende spildolie eller fuelolie til skumdæmpning i gyllebeholderen.

Farligt affald skal bortskaffes til **Reno-Nord Farligt affald, Langerak 21, 9220 Aalborg Øst: farligtaffald@renonord.dk, tlf. 9815 4530**, eller til anden godkendt modtager.

Klinisk risikoaffald

Virksomheder, der frembringer klinisk risikoaffald har pligt til at være tilsluttet den kommunale indsamlingsordning, som varetages af Renovation. Klinisk risikoaffald omfatter nåle, kanyler, knive, skalpeller og lignende skarpe genstande, der har været brugt til pleje eller behandling af patienter og dyr. Se mere og tilmeld virksomhed via www.skidt.dk/erhverv. Én tilmelding pr. landmand er tilstrækkelig.

Aalborg Kommune, Miljø kan efter ansøgning meddele fritagelse for tilslutningspligten og benyttelsespligten, hvis det dokumenteres, at det kliniske risikoaffald kan håndteres miljømæssigt forsvarligt ved en anden ordning. Ansøgning herom fremsendes til Aalborg Kommune, Miljø, Stigsborg Brygge 5, 9400 Nørresundby eller via mail miljoe@aalborg.dk.

Genbrugspladser (GP)

Du kan fra dit landbrug aflevere mindre mængder affald på Aalborg Kommunes 6 genbrugspladser. Din virksomhed skal være tilmeldt ordningen, og betaler pr. besøg på pladserne. Farligt affald afregnes pr. kg. Køretøjer (med en totalvægt på maksimalt 3.500 kg) med tilhørende trailer har adgang til genbrugspladserne. Dit landbrug må aflevere op til 200 kg farligt affald pr. år.

På genbrugsstationerne kan afleveres **sorteret** affald, men ikke dagrenovationslignende affald samt andet uhygiejnisk affald.

Emballeret affald skal afleveres i klare plastsække, så indholdet tydeligt kan ses af personalet.

Se mere på www.skidt.dk/erhverv, hvor kan tilmelde dine biler til ordningen og kan se gebyrerne for aflevering på genbrugspladserne.

Afbrænding af affald

Afbrænding af affald er som udgangspunkt **ikke tilladt** i Aalborg Kommune. Affaldet skal afleveres til **Reno-Nord Energianlæg Aalborg, Troensevej 2, 9220 Aalborg Øst**

Træ – eller halmfyf

Kun tørt halm og rent, ubehandlet træ må afbrændes i træ/halmfyf eller brændeovn. Asken herfra må udbringes på jordbrugsarealer i henhold til reglerne i bioaskebekendtgørelsen.

Træpaller **må ikke** anvendes som brændsel.

Afbrænding af haveaffald

Afbrænding af haveaffald er som udgangspunkt ikke tilladt i Aalborg Kommune.

Læhegn langs med marker/skel må **ikke afbrændes**. Står du selv for rydning af læhegn kan træaffaldet skæres op og anvendes i brændeovn, flises eller bortskaffes til godkendt modtageanlæg, som genanvender affaldet.

Afbrænding af træstød og hugstaffald

Afbrænding af dette affald er kun tilladt i sammenhængende bevoksninger af skovtræarter på mindst 0,5 ha og mindst 20 meters bredde (altså i skovbrug).

Afbrænding af halm

Halm og andre dele af landbrugsafgrøder **må ikke** afbrændes på marker eller uopdyrkede arealer. Udspredding og nedmuldning af overskudshalm bør være den foretrukne løsning.

I særlige tilfælde er afbrænding af halm tilladt, som f.eks.:

- Afbrænding af halm fra frøgræsser fra arealer, hvor afgrøden dyrkes det følgende år.
- Våde halmballer: Afbrænding må først foretages, når der er sket orientering til Nordjyllands Beredskab.

Generelle foranstaltninger ved afbrænding i det fri

Ved afbrænding skal gældende regler om brandværnsforanstaltninger altid følges. Du kan finde reglerne her:

<http://www.aalborg.dk/media/735384/afbraending.pdf>

Yderligere vejledning

Hvis du bliver i tvivl om, hvordan affaldet skal sorteres, er det en god idé at kontakte Aalborg Renovation for mere information. På den måde kan du undgå fejlsortering og derved ekstraregninger.

Du kan læse mere om affald på Aalborg Renovations hjemmeside, www.skidt.dk/erhverv.

Juni 2016

3/4

Sorteringsguide

G = Genanvendelse, **F** = Forbrænding, **D**= Deponi, **S**= Specialbehandling, **GP**= Genbrugsplads

Affaldsfraktion	G	F	D	S	GP
Akkumulatorer				X	X
Batterier				X	X
Big bags	X				
Byggeaffald, (natursten, uglaseret tegl, beton (ikke kakler/fliser)	X				X
Eternit (med og uden asbest)			X		X
Dagrenovationslignende affald		X			
Dyr til destruktion				X	
Dæk fra bil og traktor, brugte dæk uden alger	X				X
Dæk, nedbrudte, "grønne dæk", fx anvendt til ensilagestakke		X			
Elektronik skrot					X
Forbrændingseget affald		X			X
Glas emballage, ikke medicinbeholdere	X				X
Glas fra vinduer f.eks. drivhuse, staldvinduer mv.	X				X
Haveaffald, uden jord, sten og rødder	X				X
Imprægneret træ			X		X
Jern / metal skrot	X				X
Jord, rent	X				X
Jord, forurennet			X		
Kanyler/skalpeller				X	
Kemikalier, maling mv.				X	X
Lysstofrør, elsparepærer				X	X
Maling, hærdet		X			X
Maling, uhærdet				X	X
Medicinbeholdere, af plast/glas; med/uden indhold				X	X
Metalemballage, uden indhold, rengjort	X				X
Metalemballage med farligt affald				X	X
Motordrevne køretøjer og dele derfra	X				
Nylonsnore, halmsnore, halmballenet		X			
Olierester / Spildolie / Oliefiltre				X	X
Papir, rent – også fra kontoret, fortroligt papir	X				X
Papir, snavset		X			X
Pap, rent	X				X
Pap, snavset		X			X
Plastemballage, faremærket med indhold				X	X
Plastemballage, faremærket uden indhold	X				X
Plastemballage, ikke faremærket, uden indhold, rengjort	X				X
Plastfolie, rent, kraftig kvalitet (transportplast, ensilageplast, wrapballeplast)	(X)	X			
Plastfolie, beskidt, nedbrudt eller tynd kvalitet		X			
Presenning, ensilage-net (ikke PVC)		X			
Presenning, PVC			X		
PVC – blød, fx regntøj, gummistøvler			X		X
PVC – hård, fx staldinventar, tagrender, trapezplade mv.	X				X
Rottgift/sprøjtgift/pesticider				X	X
Spraydåser				X	X
Staldinventar (metal, træ mv)	X				X
Sække/poser, rent (plast, papir) sorteret					X
Sække/poser, beskidt (plast, papir)		X			X
Træ, rent – herunder paller	X				X
Træ – MDF-plader	X				X
Træstød	X				X

Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr

Stuefluen (*Musca domestica*) er den almindeligste flue på gårde med især kvæg- og svin og den kan være yderst generende for både dyr og mennesker – specielt inden døre i vores hjem.

Næst efter stuefluen i hyppighed kommer den blod-sugende stikflue (*Stomoxys calcitrans*), der specielt forekommer på kvæggårde og i besætninger med svin, hvor dyrene går på strøelse. Derudover optræder der på gården flere mindre betydende arter, såsom den lille stueflue (*Fannia canicularis*), som især kan være et problem på og omkring pelsdyrfarme og ved hønserier. Der findes en særlig vejledning for denne flueart og problemstilling, se eventuelt denne. Sidst i denne vejledning findes et særligt afsnit om stuefluer i hønsestalde. Endvidere er også medtaget to fluearter som er til gene og har stor økonomisk betydning for græssende kvæg i sommermåneder; plantagefluen (*Hydrotaea irritans*) og den lille stikflue (*Haematobia irritans*).

Stuefluen og stikfluens overordnede biologi er på flere områder sammenfaldende. Derfor vil beskrivelsen nedenfor primært omhandle stuefluens levevis og kun, hvor de to arter afviger i relation til deres bekæmpelse vil dette blive anført.

Levevis og skade

For at kunne anvise principper for fluebekæmpelse må fluernes levevis kort gennemgås. Når man ved,

Navn:	Stuefluen (<i>Musca domestica</i>) og stikfluen (<i>Stomoxys calcitrans</i>)
Udseende:	Stuefluen er mørkegrå, 8-9 mm og med fire mørke længdestriber på brystets rygside. De lyssky larver, 3-9 mm er hvidlige til grumset gullige, med to mørke ånderør bagtil og et tilspidset hovedparti. Puparierne (kaldes ofte pupper) er brune til rødlige og 5-6 mm. Den voksne flue sidder ofte med hovedet nedad i hvile. Stikfluen, 6-7 mm ligner meget stuefluen, men kendes ved at have en fremadrettet sylformet stiksnabel, vingerne holdes mere adskilt hvorved fluens fremtoning er mere trekantet. Larven (3-9 mm) og puparium (4-5 mm) ligner meget stuefluen. Den voksne flue sidder ofte med hovedet opad i hvile.
Skade:	Stuefluen generer ved at sprede sig fra staldene til naboerne. På bedriften generer den dyrene og skaber et dårligt arbejdsmiljø i stalden. Den kan også være en kilde til spredning af smitte. Stikfluen er først og fremmest til gene, da både hanner og hunner stikker for at suge blod. De kan påvirke mælkeydelse og tilvækst af husdyr.

hvordan fluerne udvikles, og hvor de forekommer, kan man bedre bekæmpe dem.

Stuefluer lægger især deres æg i gødning - jo friske- re, jo mere tiltrækkende. Gødningen må dog være nogenlunde fast, ellers drukner larverne. Selv gylle (især svinegylle) har ofte et flydelag der er tykt og tørt nok til, at fluelarverne kan overleve. Derimod tyder ikke meget på stuefluen udvikles i gylle behol- dere. Stuefluerne yngler navnlig i gødning af svin, høns, kalve og heste, hvorimod ren gødning fra køer syntes mindre egnet.

Udviklingen fra æg og til voksen stueflue tager en til to uger afhængig af temperaturen i gødning- en, kortest udviklingstid er ved 30-35 °C. Ved temperaturer over 45 °C dør larver og pupper. I figur 1 ses stuefluens udvikling.

Blot 8-16 timer efter at æggene er lagt klækker de, og små larver kravler ud i den friske gødning. På mindre end en uge vokser de bevægelige, hvide lar- ver sig 10-12 mm store, og herefter forpupper de sig. Dette sker ved at larvens hud trækker sig sam- men og danner et hylster - et puparium (populært kaldes disse for pupper). Inde i pupariet dannes ef- ter nogle få dage selve fluens puppe. Det som vi mennesker normalt opdager, er derfor de 5-6 mm

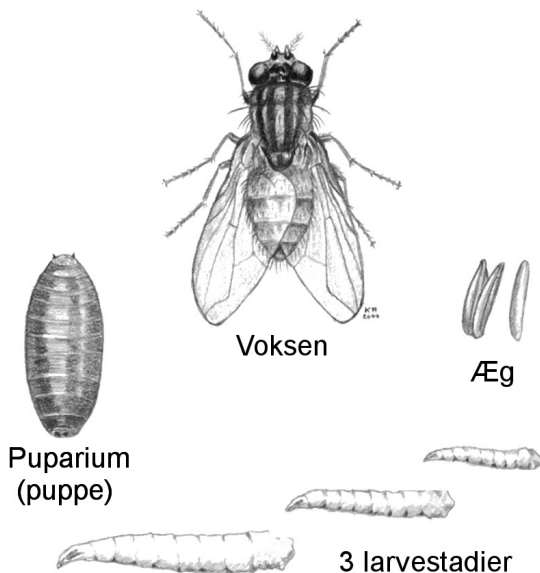

Fig. 1. Stuefluens udvikling. Æggene lægges i gødning, og her lever larverne og vokser sig store, hvorefter de forpupper sig til 5-6 mm lange, tønneformede puparier. Inde i pupariet forvandles larven til den voksne flue på under en uge. Efter nogle få dage kan hunfluen begynde at lægge æg. Tegninger: K.-M Vagn Jensen.

lange brune til rødlige, tønneformede og ubevæge- lige puparier. Ofte ser man flere hundrede puparier ligge i hjørner af bokse eller på fodergangen, hvor nu stuefluelarverne finder egnede forpupningsste- der. Puparierne kan ikke som larverne kravle væk hvis forholdene pludselig bliver ugunstige ved f.eks. mangel på ilt eller hvis temperaturen ikke længere er optimal. I puppen, forvandles larven til den voks- ne flue på under en uge. Når fluerne efterfølgende er brudt ud af deres puparier, parrer de sig, og efter nogle få dage kan hunfluen begynde at lægge æg. Gennemsnitslevetiden for de voksne fluer er sand- synligvis mindre end en uge.

De voksne stuefluer sidder om dagen gerne på svin og kreaturer - se figur 2. De sidder også på de nær- meste skillevægge, stolper eller omkring fodertru- get. Skinner solen ind ad vinduerne eller stalddøren, sætter fluerne sig gerne i solstrålerne, ligesom de tit sidder på smågrisenes varmelamper, på malkeanlæg og andre varme steder. Jo varmere en hunflue kan få det, jo hurtigere udvikles æggene, og jo flere æg kan den lægge. Derudover har undersøgelser vist, at mange af fluerne kan kurere sig for sygdomme ved at opholde sig ved de høje temperaturer (se ne- denfor).

Om natten sidder stuefluerne på vægge og træværk og rør, der afgrænser båsene. Fluerne kan også sid- de på stolper og på loftet, hvis det ikke er for højt oppe. Helst sidder de så tæt på dyrene som mul- ligt. Stuefluen lever af husdyrenes foder, men sutter også f.eks. sved, sekreter og mælk, hvor det er mul- ligt. Fluen lever hovedsagelig af sukker, men hun- fluen skal have protein for at kunne lægge æg.

Om efteråret stiger den relative luftfugtighed i stal- den, når det bliver køligere. Der breder sig da ofte en svampesygdom (flueskimmel) mellem fluerne, og de døde fluer ses siddende på stolper og vægge med benene ud til siderne og snablen suget fast til under- laget. Sygdommen er helt ufarlig for husdyr og men- nesker, men kan reducere antallet af fluer kraftigt.

I danske stalde findes foruden stuefluen som nævnt også en anden slags flue, nemlig stikfluen. Denne flue lever i modsætning til stuefluen af at suge blod på dyrene. Stikfluer yngler især i kostalde og i stal- de med ungkreaturer, i fugtige rester af kraftfoder, ensilage, halm og gødning. Stikfluen kan som før nævnt også optræde i større antal i svinestalde ved ophobninger af halm og gødning.

Stikfluen ligner stuefluen til forveksling, men kendes fra denne på, at den har en fremadrettet sylformet stiksnabel. Denne stiksnabel kan dog være vanske- lig at se for utrænede øjne. Stikfluen synes også mere trekantet end stuefluen pga. vingernes mere spredte stilling. Ofte sidder stikfluerne samlet i loftet

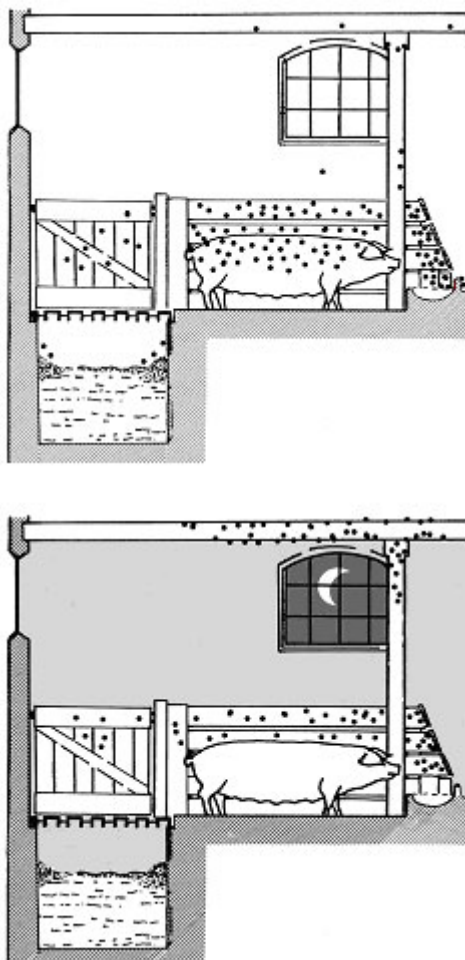

Fig. 2. Skematisk tegning, der viser stuefluernes fordeling i en svinestald om dagen (øverst) og om natten. Fluerne er om dagen koncentreret på svinene, på skillevæggene og over truget. Om natten er der ingen fluer på dyrene, men stadig mange på den øverste del af stolperne.

over dyrene, hvorfra de bevæger sig ned og suger blod på dyrene. Hvis man er i tvivl er det en god idé at indfange nogle få individer, der så kan inspiceres på nært hold. Her kan stikfluens sylformede stiksna-bel tydeligt erkendes.

Forebyggelse og bekæmpelse

Forebyggelse af flueplage kræver først af alt en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. Dette er det primære for at undgå masseforekomst af fluer i stalde, medens de forskellige former for aktiv bekæmpelse hovedsageligt bruges som et supplement, når det af forskellige grunde kan være vanskeligt alene at forebygge. Selv mange moderne stalde er ikke hensigtsmæssigt indrettet med henblik på en nem og effektiv fjernelse af gødning og foderrester. Allerede når nybygninger eller ombygninger planlægges sammen med byggefirmaer, bør disse hensyn til fluer medtages.

God hygiejne indebærer, at man dagligt fjerner rester af gødning og foder nær skillevægge og langs kanter af render til automatiske gødningsanlæg. Den daglige rengøring er af stor vigtighed, således at der ikke finder en ophobning sted af gamle foderrester eller gødning.

Kalvebokse giver ofte en stor produktion af fluer, hvis gødningen ligger mere end en uge. Særlige flueproblemer kan opstå i spaltegulvsstalde for svin. Svinegylle danner altid flydelag, og dette er tykke og mest flueegnet, hvor der suppleres med strøelse. Selv i slagtesvinestalde med fuldt spaltegulv kan gyllen producere masser af fluer. Uden bygningsmæssige ændringer kan dette reduceres ved konstant omrøring af gyllen eller ved behandling med larvebekæmpende midler – larvicider (herom senere).

Er flueplagen koncentreret til de varme perioder, er det sandsynligt, at møddingen er hovedkilden, med mindre en hastig undersøgelse med en greb og en lygte i svinestierne og kalveboksene viser, at der er mange larver og puparier. Men også flueudvikling på møddingen kan forebygges.

I dag ses sjældent gammeldags stablede møddinger nær gården, men hvor de stadig forefindes kan de udbygges trinvist, således at den friske gødning har så lille overflade og så stor dybde som muligt. Hvis det er praktiske muligt og overdække den friske overflade af møddingen med en tyk presenning, er dette en meget effektiv metode til at forhindre flueudvikling i at slippe væk, og fluelarver dør som nævnt ved temperaturer over 45 °C.

Udlæggermøddinger kan vanskeligt overdækkes. Har man gødning fra flere stalde eller staldafsnit, bør den mest flydende gødning, for eksempel gødning fra køer, udtages sidst.

Nedenfor er beskrevet forskellige muligheder for aktiv fluebekæmpelse. Hvilken metode der vælges må afhænge af de aktuelle forhold. Er der f.eks. tale om et lokalt flueproblem af kortere varighed, kan dette måske klares med nogle få nedsprøjtninger med et forstøvningmiddel (aerosol). Er der tale om et generelt flueproblem af længerevarende og årligt tilbagevendende karakter, er en systematisk og forebyggende indsats nødvendig. Det vil her være relevant at tænke i anvendelse af larvicider eller måske biologisk bekæmpelse med udsætning af rovfluer eller snyltehvepse i stalde.

I visse stalde kan der i perioder ses masseforekomst af andre fluer. Især kan der i nogle svinestalde optræde store mængder af de kun 3-4 mm store bananfluer (*Drosophilidae*), som hurtigt opformerer

i stort tal i fugtige foderrester. Som regel kan bekæmpelse foretages ved at fjerne de fugtige foderrester eller om nødvendigt ved brug af larvicider evt. i kombination med aerosoler mod de voksne fluer.

Mekanisk bekæmpelse

Fluefangere med lim, som fluerne klæber fast i, når de lander, er en velkendt metode. Ved placering og valg af type limfælder skal man være opmærksom på, at det kan skabe problemer hvis svaler yngler i stalden, idet de voksne fugle indfanges i limen. Lysfælder der udsender ultraviolet lys er en anden mulighed. Lyset kan komme fra en pære eller fra et lystofrør der tiltrækker fluerne.

Disse former for mekanisk bekæmpelse kan nogle steder hjælpe med til at reducere antallet af fluer. Men fælles for dem alle er, at de ikke alene kan bekæmpe en flueplage i staldene.

Biologisk bekæmpelse

Ved biologisk bekæmpelse prøver man at udnytte de fjender, som fluerne har i forvejen. I Danmark fungerer biologisk bekæmpelse af fluer i nyere svinestalde med spaltegulv, hvor der rutinemæssigt anvendes rovfluer (*Hydrothaea aenescens*), hvis larver lever som rovdyr på f.eks. stuefluens larver. De voksne rovfluer opholder sig under spaltegulvet og derfor normalt ikke til gene for dyr eller mennesker. I varme perioder, hvor temperaturen kommer op i nærheden af 27-30 °C kan gyllefluen virke generende, da de voksne fluer søger op fra spaltegulvet. Gyllefluer er ikke effektive ved brug på fast gødning. Undersøgelser udført her i landet har vist at en snyltehveps, *Spalangia cameroni* (2-3 mm) kan holde antallet af stuefluer og stikfluer på et acceptabelt lavt niveau i stalde med dybstrøelse. Den opnåede effekt af snyltehvepsen er størst hvis den udsættes tidligt i fluesæsonen (april-maj) og derefter ca. hver 14. dag frem til september/oktober.

Kemisk bekæmpelse - Resistens

Ved brug af kemiske metoder til fluebekæmpelse kan der udvikles resistens (nedarvet modstandsdygtighed) over for midlerne. Det er muligt at undgå eller i det mindste at forsinke udviklingen af resistens.

Dette gøres bedst ved 1) at lære at leve med en lille fluebestand i staldene, 2) kun at foretage en kemisk bekæmpelse når det er nødvendigt, 3) ikke at søge en total bekæmpelse med kemiske midler, 4) at anvende de rigtige midler på de rigtige steder og tidspunkter (se nedenfor) og 5) periodevis at undlade kemisk bekæmpelse og 6) at skifte mellem midler med forskellige aktive stoffer.

Kemisk bekæmpelse – Typer af midler

Kemisk bekæmpelse af stuefluen og stikfluen vil ofte indgå i et større bekæmpelsesprogram, hvor også de

sanitære foranstaltninger er medtaget (se ovenfor). Nedenfor gennemgås de forskellige muligheder for kemisk bekæmpelse. Midlerne er som udgangspunkt alle godkendt til formålet af Miljøstyrelsen, efter at deres effektivitet er vurderet af Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.

Den grundlæggende metode ved kemisk bekæmpelse er brug af larvicider. Disse midler har endnu ikke medført udvikling af resistens. Som supplement kan anvendes smøremidler, plader med granulat, og aerosoler. Man skal være opmærksom på at smøremidler og plader med granulat ikke kan anvendes til bekæmpelse af stikfluer.

Larvicider. Midler som forhindrer larverne i at gennemføre deres udvikling til voksne. Dræbes derfor fluerne allerede i larvestadiet, ses ingen voksne fluer. Midlerne anvendes hvor gødningen ligger i en længere periode, f.eks. i gødningskældre, gyllekanaler med flydelag og i kalvebokse.

Behandlingen foretages på den friske gødning med passende mellemrum i fluesæsonen. Information om behandlingshyppighed mm. kan altid findes i brugsvejledningen for produktet. Ved behandling af møddingen med larvicider skal man primært koncentrere sig om den friske gødning, da fluerne ikke yngler i gødning, der er ældre end 2-3 uger. Behandling af møddingen er kun nødvendig i de perioder af året, hvor temperaturerne kommer over 10-15 °C.

Smøremidler og plader med granulat - ædegifte.

Smøremidlerne er midler som indeholder gift og sukker, der smøres ud på stolper, forværk, øverst på skillevægge og lignende steder. Anvend kun midlerne, hvor der er mange fluer og stor aktivitet. Midlerne kan også smøres på ophængte papplader, strimler, lister og lignende. Mal i smalle, lodrette striber. Lignende midler kan også købes, hvor fabrikanten allerede har påført giften på plader som så er lige til at hænge op. Sørg altid for, at midlerne holdes udenfor dyrenes og små børns rækkevidde.

Rigtigt anvendt giver smøremidler en god fluereduktion, forudsat at man ikke giver fluerne alt for gode muligheder for at formere sig. Dette kan f.eks. gøres ved samtidig, at anvende larvicider. Anvendes smøremidlerne rigtigt, kan udviklingen af resistens undgås eller forsinkes. Som allerede nævnt ovenfor så kan disse midler ikke anvendes mod stikfluer, da disse fluer ikke tiltrækkes af sukker, men kun suger blod.

Aerosoler. Forstøvningsmidlerne har en øjeblikkelig dræbende virkning, men ingen langtidsvirkning. De anvendes f.eks. på særligt varme dage, eller når travlhed i marken har forhindret en effektiv udmugning.

For at sikre sig imod udvikling af resistens, bør midlerne ikke anvendes hyppigere end en gang om

ugen. Det er meget normalt alligevel, at se resistens opstå lokalt på en enkelt gård.

Fluebekæmpelse i hønsestalde

I hønserier hvor fuglene ikke har adgang til at skrabe i gødningslaget/strøelsen og æde pupper og larver, kan der undertiden være voldsomme flueproblemer.

Smøremidler og aerosoler

Kemisk bekæmpelse af de voksne fluer kan i hønsestalde finde sted med smøremidler og aerosoler. Smøremidler kan i burhønserier anvendes på diverse endeflader, men må suppleres med uds্মoring på ikke-absorberende plader, som ophænges i gangene mellem burrækkerne. I nethønserier kan pladerne ophænges f.eks. langs æglægningskasserne, eller der kan smøres direkte udvendigt på disse kasser. Aerosoler kan anvendes, når ventilationen er afbrudt, og bør ikke anvendes hyppigere end én gang om ugen, da man ellers hurtigt vil få resistensproblemer.

Larvebekæmpelse

Larvebekæmpelse vil være den dominerende måde til bekæmpelse af fluer i hønsestalde. I burhønserier kan larverne leve i gødningen, i gylle eller skrabe kanaler og i gødningen på de plader, som sidder under burene og midlertidigt tilbageholder gødningen. Selv såkaldt "vådgødning" er hist og her tør nok til, at fluelarverne kan leve der.

Gødningen på prepladerne kan skrubes ned udefra, og det må gøres ugentligt i sommerhalvåret. Falder gødningen i en skrabe kanal, skal anlægget aktiveres i løbet af samme uge. Ved våd gylle kan det være nødvendigt at tilføje ekstra vand i begge ender af kanalen. Vil man undgå for megen vandtilsætning, kan man bruge et larvicid enten til opløsning i vand eller som granulat.

Fluer på kvæg ved udbinding

Disse fluer opdeles i stikkende fluer (primær den lille stikflue), der suger blod på kvæg og gør dyrene urolige, og sugende fluer (primær plantagefluen), der besøger sår, yver og øjne. Specielt de sugende fluer kan overføre forskellige sygdomme. De vigtigste af disse fluebårne sygdomme er øjenbetændelse og sommermastitis (fluestik).

Midlerne til beskyttelse af kreaturerne mod disse fluer findes i form af plastic-øremærker imprægneret med insekticid, som spreder sig ud på dyrets overflade. De fleste af disse øremærker kan påsættes ved udbinding, hvis man ønsker at beskytte kreaturerne mod fluer hele sæsonen. Hvis de skal beskytte mod sommermastitis, sættes mærkerne på den sidste uge i juni. Mærkerne skal fjernes, når kvæget kommer på stald af hensyn til fare for resistensudviklingen hos fluerne i stalden.

Der findes også væsker med midler, der kan hældes på ryggen af kreaturerne. Disse midler er effektive i ca. en måned, efter at dyrene er behandlet. De stikkende fluer har vist sig at være særligt følsomme for behandling med insekticid, men også antallet af de andre fluearter falder. Derimod beskytter midlerne ikke mod massive angreb fra kvægmyg (Simuliidae).

Forebyggelse

Udmugning og renholdelse for gødning, foderrester og fugtig halm!

Bekæmpelse

Biologisk bekæmpelse med brug af gyllefluer kan anvendes med stor succes i mange svinestalde med spaltegulve og flydelag. Snyltehvepse kan anvendes, hvor der ophobes fast gødning over en længere periode såsom kalvebokse og større arealer med dybstrøelse

Kemisk bekæmpelse med brug af larvicider kan med held anvendes, hvor der ophobes gødning over en længere periode eller hvor der ophobes utilsigtede mængder af organisk materiale i svært tilgængelige områder

Voksne fluer kan nedsprøjtes ved brug af aerosoler i forbindelse med et ønske om hurtig reduktion af fluer. Bør dog kun anvendes lejlighedsvis

Voksne fluer kan ligeledes bekæmpes med smøremidler eller granulater (ædegifte), der indeholder et lokkemiddel indeholdt gift. Kan anvendes hele året.

En oversigt over alle godkendte bekæmpelsesmidler findes på Miljøstyrelsens hjemmeside:

<http://mst.dk/virksomhed-myndighed/bekaempelsesmidler/>

Det kan være vanskeligt, at få alle relevante midler vist med de enkelte søgekriterier. Det skulle dog være muligt at få de fleste frem i søgerubrikken "anvendelse" og her f.eks. søge på "stalde". Alternativt prøv at søg på "fluer" eller "fluelarver".

Fortegnelse over de forskellige tilladte aktivstoffer i Danmark, der må benyttes til bekæmpelse af fluer på husdyrbesætninger.

Type og aktivstof	Kommentarer
Larvebekæmpelsesmidler	Forebygger ved at stoppe larvernes udvikling til voksne fluer
<i>Aktivstof</i>	Velegnede til rutinemæssig brug på steder, hvor det er vanskeligt at fjerne gødning
Cyromazin	
Diflubenzuron	
Triflumuron	
Smøremidler - ædegifte	Sukkerholdige ædegifte til voksne fluer
<i>Aktivstof</i>	Langtidsvirkende
Thiamethoxam	Lav risiko for resistens
Spinosad	Velegnet til løbende bekæmpelse af voksne fluer gennem hele fluesæsonen
Imidacloprid	
Azamethiphos	
Forstøvningsmidler	Kontaktgifte mod voksne fluer
<i>Aktivstof</i>	Nedbrydes hurtigt
Pyrethrin I og II	Lavrisiko for resistens
	Velegnede til at løse et akut opstået flueproblem på gården
Sprøjtemidler	Ingen godkendte midler til brug i stalde Langtidsvirkende kontaktgifte mod voksne fluer.
	Nedbrydes langsomt
	Høj risiko for resistens